

Montertexter till del 1 av Kimono - från Kyoto till catwalk

KIMONO I JAPAN

KIMONO – FRÅN KYOTO TILL CATWALK

INTROTEXT

Kimono är ett ikoniskt plagg. För många japaner förkroppsligar det landets kultur och känsla. För andra är kimono en exotisk utstyrelse. Dess symboliska status, och det faktum att formen inte har ändrats på många århundraden, gör att kimono ofta uppfattas som traditionell, tidlös och oföränderlig. Den här utställningen utmanar den idén, genom att presentera plagget som flytande och modernt, både inom och bortom Japan.

Ordet kimono betyder helt enkelt ”något att ha på sig”. Plagget har en historia som sträcker sig över tusen år tillbaka i tiden. Vid Edo-periodens början 1615 bar nästan alla kimono, oavsett kön och social status. I mitten av 1600-talet började en tydlig modekultur växa fram i Kyoto, som var centrum för exklusiv textilproduktion. Vid den här tiden började kimono exporteras till Europa, där de hade en omedelbar påverkan på klänningsmodet.

Kimono fortsätter att lämna avtryck på modevisningar runt om i världen idag. Namn i utställningen skrivs i japansk ordningsföljd, med släktnamn följt av förnamn. Undantagen är moderna och samtida designers som har en internationell profil och/eller ett varumärke som är skrivet i västerländsk ordningsföljd. En utställning från Victoria & Albert Museum på världsturné.

Texter till del 1 – KIMONO I JAPAN

KIMONO I JAPAN

Kimonomodet blomstrade i Japan under Edoperioden (1615–1868). Eran präglades av ekonomisk tillväxt, urbanisering och en aldrig tidigare skådad politisk stabilitet. I Kyoto rådde en kreativ anda och staden var centrum för tillverkning av exklusiva kimonor. I närheten låg Osaka, där handeln frodades och i regionen uppstod en ny anda av stil och sinnrikhet. Fokus flyttades snart till Edo (dagens Tokyo), varifrån perioden har fått sitt namn. Edo var huvudstad för shōgun, Japans militära härskare. I början av 1700-talet var det den största staden i världen. Edos kultur pulserade av underhållning, glamour och erotik och kallades ”den flytande världen” (ukiyo). Mode var en viktig social och ekonomisk drivkraft i Japan under Edoperioden. Efterfrågan på de senaste stilarna bidrog till tekniska framsteg, medan kändiskulturen uppmuntrade människor att spendera mer på kläder. Kimonotillverkare, detaljhandlare och tryckerier samarbetade för att dra nytta av dessa affärsmöjligheter.

Skapande och handel

En kimono är ett rakt sytt plagg med midjeskärp (obi). Västerländska kläder brukar vara sydda för att framhäva eller undertrycka kroppsformen. I japansk klädestradition är kroppen irrelevant, det är kimonons plana yta som är viktig. Färg, mönster och teknik markerar status och smak. Under Edoperioden kallades kimono kosode, som betyder ”små ärmar”, en hänvisning till öppningen vid handleden. Av de kimonor som finns kvar idag är majoriteten exklusiva plagg. De såldes genom ett växande antal specialbutiker. Det gick att köpa tyg och sy plaggen själv, men den rika eliten specialbeställde sina storslagna kimonor. Ett nätverk av specialiserade hantverkare organiserades av kimono-köpmännen. Här ingick formgivare, vävare, färgare och broderare.

Status, stil och förförelse

Den härskande militärklassen (samurajerna) var stora konsumenter av exklusiva kimonor. Det var dock köpmannaklassen, längst ner i den strikta politiska hierarkin, som bidrog till att kimonoproduktionen kraftigt ökade. Eftersom köpmannaklassen blomstrade ekonomiskt under Edo-perioden kunde de söka upp de senaste stilarna för att uttrycka rikedom, smak och självförtroende. En livlig modekultur utvecklades, trots lagar som var avsedda att begränsa överdriven konsumtion. Skådespelare och kurtisaner var tidens ledare inom mode. Träsnittsbilder med dessa kändisar och andra moderiktigt klädda var kända som ukiyo-e, ”bilder av den flytande världen”. De producerades i tusentals och såldes mycket billigt, vilket möjliggjorde masscirkulation av modenyheter och inspiration.

MÖNSTER FÖR KIMONO

Kvinnor ur den högsta samhällsklassen, samurajerna, beställde kimonomönster särskilt för dem. Denna ritning är mycket lik plagget som visas bakom. Det komplexa övergripande mönstret tyder på att kimonon skulle ha burits under ett formellt tillfälle.

**Troligtvis Kyoto, 1800–1850, Monterad på tryckt papper som en del av en rulle, 1870–1890
Tusch på papper, donerad av fröknarna Alexander, V&A, E.2001-1916**

MONTERTEXTER FÖR FÖREMÅL I MONTRAR KIMONO I JAPAN

DEKONSTRUERAD KIMONO

Kimonor tillverkas med minimal skärning från ett enda tygstycke. Längder av tyg draperas över axlarna och hänger ner till fällen på framsidan och baksidan. Separata längder bildar ärmarna på sidorna. Smalare delar används för kragen, ytterkragen och överlappningarna till öppningen där fram. Delarna sys tillfälligt ihop, och designen ritas på ytan. Bitarna tas sedan isär innan de dekoreras.

Troligtvis Kyoto, 1800–1850. Sidensatindamast (rinzu), handmålad med tusch (kaki-e), schablonimitation av shibori (surihitta), broderi i silke och guldinslagna silkestrådar
Donerad av Royal Commission for the Exhibition of 1851 V&A, Misc.68-1921

Text till film till höger: Denna film visar hur delarna av kimonon som visas till vänster om dig skulle ha sytts ihop. Foder skulle ha lagts till, och eventuellt tunn silkesvadd mellan detta och det yttre lagret för extra värme. Kimonon skulle ha burits av en ung kvinna ur den härskande militärklassen (samurajerna). *Speltid: 1 minut, 12 sekunder. Denna film har inget ljud*

KIMONO FÖR EN UNG KVINNA (FURISODE)

Denna vackra kimono bars av en kvinna från en förmögen familj. De långa ”svepande ärmarna” (furisode) avslöjar att hon var ung och ogift. Det effektfulla mönstret, med blomvagnar och fjärilar som flyger ovanför, var skickligt skapat genom en kombination av tekniker. När plagget draperats kring kvinnan gav hennes rörelser liv åt bilden. Kimonon skulle ha burits med ett bälte (obi) och varit en del av en ensemble i flera lager.

Förmodligen Kyoto, 1800–1830

Sidencrêpe (chirimen), pastareservagefärgning på frihand (yūzen), broderi i silke och guldinslagna silkestrådar
The Khalili Collection of Japanese Art

I nisch:

FEST PÅ EN FLYTANDE SCEN

(möjligtvis Tamura Suiō, aktiv 1688–1716)

Sommarnöjen i livet under Edoperioden fångas på denna målade skärm. På en flytande scen dansar kvinnor och män klädda i det senaste kimonomodet runt en grupp musiker. Åskådare trängs i båtar för att njuta av föreställningen. Som alltid i Japan åtföljs underhållning av mat och dryck. Längst till vänster förbereds färsk fisk.

Troligtvis Edo (Tokyo), 1688–1716

Sexdelad skärm: tusch, färger och guld på papper V&A, E.3321- 1910

KIMONO FÖR EN KVINNA (KOSODE)

På den här kimonons plana yta har ett detaljerat landskap skapats. En vagn syns till vänster i förgrunden. Vidare upp längs kimonon och bort i fjärran ser vi en grind och ett staket med en paviljong bakom. Här ligger en koto, ett sorts stränginstrument. Motiven är förmodligen inspirerade av ett kapitel i den berömda Berättelsen om Genji från 1000-talet.

Troligtvis Kyoto, 1800–1850

Sidencrêpe (chirimen), pastareseravgefärgning på frihand (yūzen), broderi i silke och guldinslagna silkestrådar

The Khalili Collection of Japanese Art

YTTERKIMONO FÖR EN KVINNA (UCHIKAKE)

Denna kimono illustrerar ett avsnitt i 1100-talets litterära verk Tales of Ise. Hovmannen Ariwara no Narihira och hans följeslagare passerar berget Fuji och stannar till för att beundra dess för årstiden ovanliga snötäcke.

Fuji är ett berg
 Som inte känner till årstider
 Vilken tid tror det att det är
 Att det är dags att fläckas
 Av fallen snö

Troligen Kyoto, 1800–1830

Sidencrêpe (chirimen), pastareservagefärgning på frihand (yūzen) The Khalili Collection of Japanese Art

KIMONO FÖR EN KVINNA (KOSODE)

Broderare använde en rad olika stygn och mängder av färger. De hade även trådar inlindade i guld- eller silverblad. På denna kimono har blomsterarrangemang, i påsar bundna med långa tofsar, broderats med oerhörd skicklighet. När broderi var det enda dekorativa inslaget, som här, utfördes det ofta på satinvävt silke för att skapa ett särskilt glänsande utseende.

Troligtvis Kyoto, 1800–1850

Sidensatäng (shusu), broderi i silke och guldinslagna silkestrådar The Khalili Collection of Japanese Art

KIMONO FÖR EN KVINNA (FURISODE)

Detta praktfulla plagg är oerhört extravagant, både i pris och visuell effekt. Tyget är vävt på ett komplicerat sätt och den slående röda färgen kommer från dyrbara safflortistelblommor (*benibana*). Mönstret är skapat med *kanoko shibori*-tekniken. Det är en dyr och arbetsintensiv metod som innebär att med tråd tätt binda små cirkclar av tyg. Detta förhindrar att färgen tränger in när tyget sänks ner i färgen.

Troligtvis Kyoto, 1800–1850

Sidensatindamast (rinzu), knuten shibori (kanoko shibori) The Khalili Collection of Japanese Art

KIMONO FÖR EN KVINNA (KOSODE)

I *yūzen*-tekniken används ett tygrör med metallspets för att applicera ett tunt band av rispasta på ritningens konturer på tyget. Färger penslas sedan inom konturerna. Den konstnärliga friheten i *yūzen*-tekniken tillät kimonodesigners att skapa detaljerade landskap. Den här kimonon visar motivet *Åtta vyer av Ōmi*, berömda sevärdheter runt sjön Biwa nordost om Kyoto.

Troligtvis Kyoto, 1730–1770

**Sidencrêpe (chirimen), pastareservagefärgning på frihand (yūzen), broderi i silke och guldinslagna silkestrådar
The Khalili Collection of Japanese Art**

Tecknen broderade i orange-rött och guld på denna kimono kommer från en diktsamling om *Åtta vyer av Ōmi* komponerad år 1500 av Konoe Masaie (1444–1505).

*Vid Ishiyama-templet!
Månen som skiner
Över Smådoppingsjön
Är lika underbar som vid Suma och Akashis vikar*

Ishiyama-templet syns längst upp till höger på kimonon. Hovdamen Murasaki Shikibu tros ha börjat skriva sin berömda *Berättelsen om Genji* vid templet år 1004.

”Kurtisanen Kaoru gav den kända konstnären Kano Yukinoku i uppdrag att mala en bild av flammande höst på vanlig vit satäng. Åtta adelsmän ombads sedan att skriva in vinjetter i vers, i svart dekorativ kalligrafi, på detta praktfulla monster. Resultatet blev en bild av hisnande skönhet, imponerande lämplig för en hängande skriftrulle. Men Kaoru hade ingen tanke på att den skulle användas till något så obetydligt. Hon lät göra en dräkt till sig själv av den.”

Ihara Saikaku, *Life of a Sex-Mad Man*, 1682

I nisch:

KIMONOR PÅ EN STÄLLNING

Den här skärmen visar kimonor draperade över en ställning. En mängd olika tyger och tekniker är representerade, tillsammans med en solfjäder och en *inrō* (dosa i flera delar som bärs av män). Högen med kläder till vänster visas som om den ses ovanifrån. Skärmar som denna kallas *tagasode* eller ”vems ärmar?”, en term hämtad från klassisk poesi. Deras popularitet återspeglar modets kulturella och estetiska betydelse på 1600-talet.

Japan, 1650–1700

Sexdelad skärm: tusch, färger och guld på papper The Khalili collection of Japanese Art

KURTISAN LÄSER ETT BREV

Keisai Eisen (1790–1848)

Kvinnan på bilden, vars hår är mycket välfriserat, verkar uppslukad av ett brev. Hennes kimono är till stor del täckt av kursiv text. På plagg som har bevarats finns sådan kalligrafi vanligtvis endast på den övre delen av kimonon. Den begränsas dessutom oftast till några få tecken som gör det lättare att läsa.

Färgtryck från träblock (träsnitt) Edo (Tokyo), 1820–1835

V&A, E.12906-1886

KIMONO FÖR EN UNG KVINNA (FURISODE)

Detta plagg är mönstrat med slingrande rankor från den japanska ärtväxten *kudzu*. Runt axlarna syns broderade skrifttecken från en dikt i *Kokinshu*-antologin från 900-talet. Genom att välja ett litterärt tema på sin kimono uttryckte den unga kvinnan sin smak och sitt omdöme. Skriften var ett lekfullt sätt att bjuda in dem hon mötte att bokstavligen ”läsa” hennes personlighet i kläderna.

Förmodligen Kyoto, 1800–1850

Siden, slingerbindning (ro), pastareservagefärgning på frihand (yūzen), schablonimitation av shibori (surihitta), broderi i siden och guldinslagna silkestrådar.

The Khalili Collection of Japanese Art

De broderade tecknen på denna kimono lyder:

*Må ditt välde
Bestå i tusen, åtta tusen generationer
Tills det fina gruset
Växer till ett stort stenblock
Och täcks av mossor*

År 1869 antogs denna populära dikt som texten till Japans nationalsång

Citat vägg till vänster vid entré till Tehuset:

”Modet idag är inte som förr och stilarna har blivit allt mer uppseendeväckande. Under de senaste åren har vissa skarpsinnade Kyoto-bor börjat överösa mäns och kvinnors kläder med all sorts praktfullhet och ge ut designböcker. De gör sitt yttersta för att skapa ovanliga kreaturer för varje smak.”

Ihara Saikaku,
Japan's Treasury for the Ages, 1688

KIMONO FÖR EN MAN (KOSODE)

Denna kimono tros ha tillhört länsherren (daimyō) av klanen Nabeshima, som styrde området Saga på ön Kyūshū i sydvästra Japan. Subtil förfining kännetecknar manliga klädesplagg. Det slående blå tyget vävs med ett rutmönster och det finns ingen dekoration bortsett från familjevapnet (mon). Kimonon bars förmodligen med hakama, ett veckat plagg för nederdelen av kroppen.

Troligtvis Kyoto, 1760–1810 Sidensatindamast (rinzu) Donerad av Yoshida Kōjirō V&A,

SOMMARKIMONO FÖR EN KVINNA (KATABIRA)

Kimonor med mönster under midjan bars av samurajkvinnor på mindre viktiga ceremoniella dagar. Detta är en ofodrad sommarkimono gjord av ramie, ett linneliknande tyg väl lämpat för Japans fuktiga klimat. Mönstret visar ett känt avsnitt ur 900-talets *Berättelser om Ise*. Kimonon bär den styrande Tokugawa- familjens familjevapen (mon).

Troligtvis Kyoto, 1800–1850. Ramie (asa), pastareservagefärgning på frihand (yūzen), schablonimitation av shibori (surihitta), broderi i silke och guldinslagna silkestrådar Donerad av Miss G. Saumarez V&A, T.87-1968

Hovmannen Ariwara no Narihira och hans följeslagare anländer till den åttadelade bron, som ligger i Mikawa-provinsen. I våtmarkerna växer fullt med irisblommor. Han komponerar en vacker dikt som vittnar om den saknad han känner efter att ha lämnat den kejserliga huvudstaden.

Varje rad börjar med en stavelse ur det japanska ordet för "iris" (*kakitsubata*).

*Jag har en älskad fru Välbekant som kjolen Till en sliten dräkt
Så denna avlägsna resa Fyller mitt hjärta med sorg*

YTTERKIMONO FÖR EN UNG KVINNA (UCHIKAKE)

Högt uppsatta kvinnor i samurajklassen levde begränsade och strukturerade liv. De iakttog komplicerade klädkoder. Den mest formella typen av kimono, som bars på morgonen under viktiga högtidsdagar, har ett överflöd av blommor blandat med andra motiv på en vit eller röd bakgrund. Rullgardiner som motiv anspelar på den eleganta hovkulturen under Heianperioden (794–1185).

Troligtvis Kyoto, 1800–1850

Sidensatindamast (rinzu), handmålad med tusch (kaki-e), schablonimitation av shibori (surihitta), broderi i silke och guldinslagna silkestrådar The Khalili Collection of Japanese Art

KIMONO FÖR EN UNG FLICKA (FURISODE)

Barn från samurajfamiljer skulle bära plagg i liknande mönster som de vuxna. Scenen som utspelar sig på den här flickans kimono är ur ett kapitel i den hyllade *Berättelsen om Genji* från 1000-talet.

Troligtvis Kyoto, 1800–1850

Tuskaftat sidentyg, pastareservagefärgning på frihand (yūzen) V&A, FE.191-2018

TVÅDELAD ENSEMBLE (KAMISHIMO), TROLIGTVIS FÖR EN POJKE

De flesta män ur samurajklassen bar *kamishimo* vid formella tillfällen. Ensemblen består av *hakama* (ett veckat plagg för nederdelen) och en öppen ärmlös jacka med breda axlar som kallas *kataginu*. Plaggen är i allmänhet småmönstrade genom schablonteknik. Det här exemplaret är kort och bars därför förmodligen av en pojke.

Troligtvis Kyoto, 1800–1850

Hampa (asa), småmönstrad pastareservagefärgning med schablon (komon)

V&A, FE.46&a-1980

KIMONO FÖR EN KVINNA (KOSODE)

Köpmannaklassens stilsäkerhet märks i det uppseendeväckande modet från slutet av 1600-talet. De broderade tecknen på det här sommarplagget hänvisar till en dikt om blomman *Kerria japonica* (*yamabuki*). Blomman är också en del av mönstret. För både bärare och betraktare anspelar motiven på svalkans välbehag.

Troligtvis Kyoto, 1680–1705, fodret har lagts till senare Ramie (asa),

pastareservagefärgning på frihand (yūzen), schablonimitation av shibori (surihitta) och broderi i silke och guldinslagna silkestrådar V&A, FE.163-2019

Tecknen på den övre delen av kimonon är hämtade från en diktsamling sammanställd av kejsare Kazan omkring år 1005.

Om endast en enda blomma

På den dubbelblommande yamabuki i min trädgård

Skulle finnas kvar,

Skulle det vara en påminnelse om våren

STÅENDE KURTISAN

Kaigetsudō Dohan (aktiv 1710–1716)

I början av 1700-talet var stilarna djärva, vilket framgår av denna målning. Kimono bärs i lager och kvinnan på bilden har låtit en ärm av det övre plagget glida ner för att visa det kontrasterande mönstret på kimonon under. De långa ärmarna indikerar att hon är ung och ogift. Håret hänger ner på ryggen och är hopfäst vid slutet, en populär frisyrr vid den här tiden.

Edo (Tokyo), 1710–1716

Hängande bildrulle: tusch och färger på papper

Donerad av Mrs Sydney

D. Avis V&A, E.335-1954

SOMMARKIMONO FÖR EN KVINNA (KATABIRA)

Under mitten av 1700-talet flödade motiven i asymmetriska bågar över plaggen. Det ofärgade tyget i den här kimonon kompletterar de rustika halmtaken och blommorna i mönsterbilden. Men den synbara enkelheten står i kontrast till en sofistikerad formgivning. Guldger ger en oväntad känsla av lyx.

Förmodligen Kyoto, 1680–1705

Ramie (asa), pastareservagefärgning på frihand (yūzen), broderi i siden och guldinslagen silkestråd.

The Khalili Collection of Japanese Art

KIMONO FÖR EN KVINNA (KOSODE)

Under andra hälften av 1700-talet förändrades kimonodesignen. Storskaliga, ofta säregna motiv gav vika för småskaliga mönster rytmiskt utspridda över hela plaggets yta. Dessa skapades oftast genom pastareservagefärgning på frihand (*yūzen*), ibland med inslag av broderi.

Troligtvis Kyoto, 1770–1800

Sidencrêpe (chirimen), pastareservagefärgning på frihand (*yūzen*), broderi i silke och guldinslagna silkestrådar

Donerad av Mrs Sydney D. Avis V&A,

T.64-1954

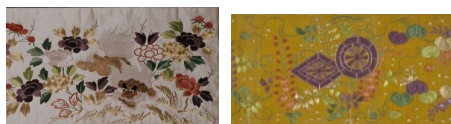
GEISHA GÅR LÄNGS VATTNET

Teisai Hokuba (1771–1844)

Denna kvinna är sinnebilden för 1800-talets elegans. Hennes kimono är utsökt mönstrad endast runt fällen, medan hennes breda *obi* är omsorgsfullt knuten. Hennes hår är uppsatt med kam och hårnålar enligt den senaste trenden. Konstnären, Teisai Hokuba, var känd för sina detaljerade skildringar av klädstilar och plagg.

Edo (Tokyo), 1818–1844

Hängande bildrulle: tusch och färger på siden V&A, D.175- 1903

SKÄRP(OBI)

Kimonor fästs med en *obi* runt midjan. På 1700-talet blev skärpen för kvinnor betydligt bredare och mer överdådiga. De var ofta tillverkade av kraftigt vävd brokad, men de mest utsmyckade av dem var broderade. Få *obi* från den här tiden har bevarats, eftersom de lätt blev utslitna av upprepat knytande och för att de inte värderades och togs om hand på samma sätt som exklusiva kimonor.

Troligtvis Kyoto, 1850–1870

Silkesammet, broderi i silke och guldinslagna silkestrådar

Donerad av Mrs J. Douglas Watson

V&A, FE.23-1973

Troligtvis Kyoto, 1850–1870

Sidensatin (shusu), broderi i silke och guldinslagna silkestrådar

Donerad av Mrs Mockett, V&A, T.270-1960

KIMONO FÖR EN UNG KVINNA (FURISODE)

I mitten av 1800-talet hade ärmarna på kimonor för unga kvinnor blivit längre. Midjeskärpen (*obi*) hade också blivit avsevärt bredare. De var omsorgsfullt knutna på baksidan och hade blivit en viktig del av klädens ensemblen. Mönstren flyttades därför till framsidan av plagget. Detta tyg är *ro*, en typ av gasväv. Tyget förstärker effekten av dimman som rullar in över den tallbeklädda sandbanken Amanohashidate, ett av Japans berömda naturområden.

Troligtvis Kyoto, 1850–1870

Siden, slingerbindning (ro), pastareservärfärgning på frihand (yūzen) V&A, FE.194-201

Citat på vägg till vänster om monter A16:

”Även om stadsbor och dagdrivare sägs vara underlägsna, är de i själva verket de verkliga vinnarna i vår tid, för de njuter frukterna av enastående välstånd och fortsätter att påverka alla aspekter av samhällslivet. Från samurajer till bönder, härmar alla deras livsstilar, seder och mode.”

Buyō Inshi, *Matters of the World:*

An Account of What I Have Seen and Heard, omkring 1816

KIMONO (KOSODE)

Skådespelarnas scenkläder påverkade det allmänna klädmotet. Denna ovanliga kimono kan ha inspirerats av Bandō Shūkas scenplagg, som vi ser på trycket nedan. Den framkallar verkligen den speciella stämningen som förknippas med kabukiteater. Kimonon användes förmodligen som ett underplagg men vi vet inte om den bars av en man eller en kvinna.

Japan, 1840–1860

Bomullssatin (menjusu) från Kina, pastareservagefärgning med schablon (katazome)

Gåva från Yoshida Kōjirō

V&A, FE.260-2020

KIMONO FÖR EN MAN (KOSODE)

Denna kimono tillhörde kabuki-skådespelaren Ichikawa Danjūrō IX, en av de unga män som avbildas i trycket av skådespelarfamiljen nedan. Vi vet inte om plagget bars under föreställningar eller utanför scenen. Det lyckobringande motivet återger en legend där fiskar som hoppar över ett mäktigt vattenfall förvandlas till drakar. Berättelsen är en metafor för manlig prestation och framgång.

Förmodligen Kyoto, 1860–1890

Sidenbrokad (nishiki)

Donerad av T. B. Clarke-Thornhill V&A, T.65-1915

YTTERKIMONO FÖR EN UNG KVINNA (UCHIKAKE)

Den unga kvinna som bar den här blå yotterkimonon bör ha varit en uppenbarelse av överflöd. Sidensatintygets skimmer förstärks av glansen hos de lekfulla sparvarna, broderade nästan enbart med guldinslagna trådar. De flyger bland de blanka silkestrådarna i den snötäckta bambun. Bröllop var det perfekta tillfället för köpmannaklassen att visa upp sitt välstånd genom sina kläder.

Edoperiod, 1840–1870

Sidensatin (shusu), broderi i silke och guldinslagna silkestrådar

The Khalili Collection of Japanese Art

YTTERKIMONO FÖR EN UNG KVINNA (UCHIKAKE)

Denna vita yotterkimono är förmodligen del av en påkostad bruduppsättning. Den djärvt mönstrade bakgrunden har broderats med krysantemum och fjärilar, och ingen är den andra lik. Särskilda beställningar av bröllopskläder och tillbehör var det mest tidskrävande arbetet för kimonotillverkare. Endast de skickligaste hantverkarna anställdes för att skapa verk åt de rikaste kunderna.

Förmodligen Kyoto, 1800–1870 Sidensatindamast (rinzu), broderi i silke och guldinslagna silkestrådar

Donerad av Mrs Mockett

V&A, T.269-1960

LJUSSTAKE

Seto eller Mino, omkring 1865, porslin dekorerat i underglasyrblått, V&A, 890- 1869

VÄLMÅENDE HEM OCH MODERNA FLICKOR

Utagawa Kunisada (1786–1864)

Den här kvinnan ordnar sitt hår. Hon har låtit sin yttre kimono glida ner till midjan så att hon kan röra sig fritt. På golvet ligger kammar och en sax. Under spegeln syns den karakteristiska blåvita förpackningen med Sanjokōs ansiktspuder. Produktplacering av det slaget avslöjar det nära kommersiella förhållandet mellan grafik och mode.

Edo (Tokyo), 1843–7, färgträsnitt, grafiskt blad, V&A, E.8335-1886

BILD AV MIYAGAWA CHOSHUN

Utagawa Kunisada (1786–1864)

Information om det senaste modet spreds genom målningar och tryck. Detta tryck, med en kvinna som klär sig framför en hängande bildrulle, ger en antydning om hur sådana bilder kunde fungera som inspiration. Med håret redan omsorgsfullt stylat justerar kvinnan sina kimonolager. På hennes högra sida ligger midjeskärp (*obi*). På golvet bredvid henne syns *kaishi*-papper, motsvarigheten till dagens näsdukar, som skulle bäras instoppade på framsidan av kimonon.

Från serien Mirror of Famous Ukiyo-e Artists Edo 1820–30, färgträsnitt, grafiskt blad

YTTERKIMONO FÖR EN UNG KVINNA (UCHIKAKE)

Denna kimono bars av en kvinna ur köpmannaklassen på hennes bröllop. Dessa komplicerade tillställningar krävde påkostade kläder. Under festmåltiden växlade bruden mellan flera olika kimonor, ofta i vitt, rött och svart med matchande mönster. I detta motiv ser vi han- och honfjärilar av vikt papper som symboliserar harmoni för det nygifta paret.

Troligtvis Kyoto, 1800–1850 Sidensatindamast (rinzu), färgning i form av knuten shibori (kanoko shibori) broderi i silke och guldinslagna silkestrådar

V&A, FE.28-1984

YTTERKIMONO FÖR EN KVINNA (UCHIKAKE)

Högt uppsatta kurtisaner kallades för *oiran* och de var mycket berömda. De var kända för att vara kulturella, kvicka och konstnärliga och också för sina sexuella färdigheter. När de tågade genom nöjeskvarteret bar *oiran* de mest spektakulära av klädesplagg tillsammans med mycket höga *geta* (skor). Denna överdådiga kimono bars förmodligen vid ett sådant tillfälle. Motiven hänvisar till en kabukipjäs, vilket avslöjar den nära relationen mellan teatern och bordellen.

Förmodligen Kyoto, 1860–1880

Sidensatin (shusu), applikation, broderi i silke och guldinslagna silkestrådar, V&A, FE.73-2014

SKOR (GETA)

Kyoto, 2015

Trä med svart och röd lack,

vävt risstrå, silkesammet, V&A, FE.9-2016

KIMONO FÖR EN UNG KVINNA (FURISODE)

Röda kimonor med shibori-färgade hampabladsmönster förknippades med kurtisaner. Den här kan dock ha burits av en ung kvinna från en köpmannafamilj. Kanske ville hon efterlikna modet i nöjesdistriktet. Vid någon tidpunkt har plagget förkortats vid midjan. Detta kan ha skett på grund av lagar som begränsade användningen av dyr färg- och mönsterteknik.

Troligtvis Kyoto, 1800–1850

Sidensatindamast (rinzu), knuten shibori (kanoko shibori)

V&A, FE.32-1982

SOLFJÄDERSFÖRSÄLJARE OCH KURTISAN

Kawamata Tsunemasa (aktiv 1716–1748)

Denna solfjädersförsäljare är ganska blygsamt klädd, men modeintresset avslöjas av hennes *obi*. Midjeskärpet bär det schackmönster som gjordes populärt av den ledande kabuki-skådespelaren Sanogawa Ichimatsu. Han var många unga gatuförsäljares och tjänsteflickors tonårsidol. Försäljaren är även klädd i en förförisk röd underkimono. Hennes potentiella kund bär en mer tydlig uppvisning av rött, en färg som stod för ungdom, glamour och passion.

Japan, 1730–1748

Hängande bildrulle: tusch, färger och guld på siden

Donerad av fröknarna Alexander

V&A, E.1472-1916

INFORMELL SOMMARKIMONO (YUKATA)

Yukata betyder bokstavligen ”badkläder”. Under Edoperioden bars dessa plagg inte bara efter ett bad, utan även som informella sommarkimonor. Plaggen tillverkades i bomull och var vanligen schablonmönstrade i indigoblått. De män och kvinnor som bar dessa var sinnebilden av ”casual chic”. Denna *yukata* var förmodligen tänkt för en man och skulle inte nå nedanför anklarna.

Japan, 1850–1880

Bomull, pastareservagefärgning med schablon (katazome) V&A, T.189-1934

SOMMARKIMONO FÖR EN KVINNA (KATABIRA)

Det småskaliga schablonmönstret som pryder denna kimono framstår som anspråkslöst. Sådan formgivning utvecklades som en reaktion mot de lagar som antogs av *shōgun* för att begränsa överdriven konsumtion och säkerställa lämpligt klassbeteende och klädsel. I stället för att ge efter för reglerna reagerade köpmannaklasserna på ett sofistikerat och ofta upproriskt sätt. Enklare stilar kunde verka blygsamma, men de var ibland dyra att tillverka.

Japan, 1840–1880

Ramie (asa), pastareservagefärgning med schablon (katazome), broderi i guldinslagna silkestrådar

The Khalili Collection of Japanese Art

”Pråliga människor i världen av idag bär inte bara fina kläder själva, utan klär även sina pigor i kläder av tunn damast och sidensatin med broderi och applikationer. Oansenliga stadsbor som är så pråliga är brottslingar som bryter mot moraliska principer”.

Ishida Baigan,

Essay on Household Management, 1744

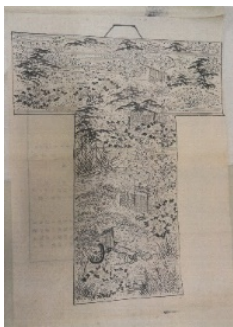

SOMMARKIMONO FÖR EN KVINNA (KATABIRA)

Särskilda lagar mot lyxkonsumtion utfärdade under Edoperioden förbjöd användningen av vissa tyger, tekniker och färgämnen. Påbuden tillämpades inte konsekvent, och var inte heller särskilt effektiva. De ledde dock till förändringar i stil och smak. Kimonor som förknippades med den japanska landsbygden, av tyg mönstrat i *kasuri*-tekniken, blev populära bland eleganta stadsbor.

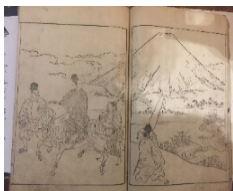
Ojiya, 1840–1900, Ramie (asa), vävd med selektivt förfärgade trådar (kasuri)

V&A, T.329-1960

Kvinnor ur den högsta samhällsklassen, samurajerna, beställde kimonomönster särskilt för dem. Denna ritning är mycket likplagget som visas bakom. Det komplexa övergripande mönstret tyder på att kimonon skulle ha burits under ett formellt tillfälle.

Troligtvis Kyoto, 1800–1850 Monterad på tryckt papper som en del av en rulle, 1870–1890 Tusch på papper, Donerad av fröknarna Alexander, V&A, E.2001-1916

BERÄTTELSE FRÅN ISE MONTER A1

Nishikawa Sukenobu (1671–1750)

Populära illustrerade böcker var en källa till bildmässig inspiration för kimono-designers. Publikationen *Tales of Ise* från 1700-talet är ett av Japans mest berömda litterära verk. Illustrationerna kan ha inspirerat till skapandet av kimonon som visas här bakom.

Kyoto, ursprungligen publicerad 1747, denna utgåva trycktes 1756

Bok: tryckt från träblock (träsnitt)

Khalili Collection of Japanese Art

MÖNSTERBÖCKER

Den växande marknaden för moderiktiga kläder försågs med tryckta mönsterböcker som kallades *hinagata-bon*. Dessa innehöll illustrationer av kimonor med anteckningar om färg och teknik, ibland varvade med bilder av de senaste stilarna. Böckerna användes av tillverkare och återförsäljare, samt av konsumenter som läste dem på samma sätt som vi läser dagens modetidningar. Dessa exempel avslöjar tydliga förändringar i design från slutet av 1600-talet fram till slutet av 1700-talet.

Patterns by Hishikawa

Hishikawa Moronobu (1618–94)

Edo (Tokyo), 1675–1685

Bok: tryckt från träblock (träsnitt)

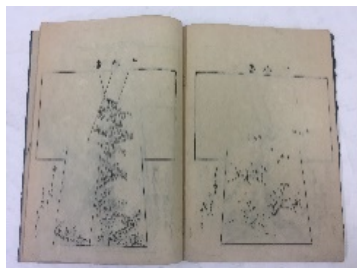
Donerad av fröknarna Alexander V&A, E.6844-1916

Moderna mönster: Tranans skri Nakajima Tanjiro Osaka, 1724

Bok: tryckt från träblock (träsnitt)

Donerad av fröknarna Alexander V&A, E.6639-1916

New Patterns:

Sleeves of a Thousand Years

Osaka och Kyoto, 1800

Bok: tryckt från träblock (träsnitt)

Donerad av fröknarna Alexander V&A, E.6698-1916

SCEN FRÅN PJÄSEN TRAVELLING TO THE EAST ALONG THE FIFTY-THREE STATIONS

Utagawa Kunisada (1786–1864)

Bandō Shūka, till vänster, var en känd skådespelare som spelade kvinnliga roller. *Onnagata*, som dessa skådespelare kallades, ansågs förkroppsliga det feminina idealet. Många av dem valde att leva sina liv som kvinnor även utanför scenen. Modemedvetnakvinnor tog efter deras klädstilar, frisyrier och accessoarer. Här spelar Shūka en ökad kvinnlig tjuv. Han bär en säregen kimono med skelettmotiv.

Edo (Tokyo), 1854 Färgträsnitt, grafiskt blad, V&A, E.6201-1886

SAMLING I ICHIKAWA DANJURO VIII:S HEM

Utagawa Kunisada (1786–1864)

Detta tryck skildrar en sammankomst hemma hos familjen Danjūrō, en av de mest berömda skådespelardynastierna. Ichikawa Danjūrō VIII torkar sitt ansikte, omgiven av sina många bröder. Bland dem syns Iwai Kumesaburō III, som brukade spela kvinnliga roller. Tryck som detta tillfredsställde nyfikenheten på skådespelarnas liv på ungefär samma sätt som reportage om rika och berömda människor gör idag.

Edo (Tokyo), 1849 Färgträsnitt, grafiskt blad V&A, E.6026-1886

SPEGEL, LÅDA OCH STÄLL

Att följa med i modet i Japan krävde noggrann personlig vård och smakfulla kläder. Spegel tillverkade av gjuten koppar belagd med tenn hölls i handen eller placerades på lackstall. Stället som visas här kan vikas för att bäras och förvaras. Andra satt ihop med staplade utdragslådor. När de inte användes förvarades speglarna i särskilda askar.

Japan, 1800–1875, Spegel: polerad, gjuten koppar med förtennad reflekterande yta. Ställ och låda: trä med guldlack (hiramaki-e) svart lack, Donerad av Miss Eleanor Watts, V&A, 95-1898

ASK

Rika kvinnor förvarade sina personliga ägodelar i rikt dekorerade och lackerade askar. Detta exempel innehåller hårkammar, sminkborstar och försilvrade och förgyllda papper som användes för att styla håret. Specialbeställda askar och andra föremål var ofta en del av en kvinnas brudkista.

Japan, 1850–1860

Trä med guldlack (hiramaki-e), svart lack, rödlackerat papper, försilvrat och förgyllt papper, rep i silke

Donerad av drottning Victoria av Storbritannien

V&A, 289-1865

HÅRACCESSOARER

Under Edoperioden hade kvinnor komplicerade, uppkammade frisyren. Håret var uppdelat och hölls på plats med pappersremсор, hårnålar och kammar av trä, lack eller det mycket eftertraktade sköldpaddsskalet. Kurtisanerna hade de mest genomarbetade håruppsättningarna, med mängder av hårnålar och två kammar. Ofta bredde frisyren ut sig högt ovanför huvudet.

Kam

Japan, 1800–1880

Trä med svart lack samt guld- och silverlack hiramaki-e och togidashi maki-e

V&A, 38-1888

Kam

Japan, 1850–1900

Trä med svart lack inlagt med koppar, shibuichi och pärlmor

Donerad av Fumie Kosuge V&A, FE.33-2002

Hårnål

Japan, 1850–1900

Sköldpaddsskal och trä med svart lack inlagd med pärlmor, silverlack och metall

Donerad av Fumie Kosunge V&A, FE.32-2002

Kam

Signerad 'Biho' Japan, 1850-1900

Trä med svart, guld- och silverlack inläggningar med aogai-skal

Donerad av Fumie Kosuge

V&A, FE.27-2002

Kam

Japan, 1800-1900

Sköldpaddsskal inlagt med färgat elfenben, snäckskal och metall Donerad av

Fumie Kosuge V&A, FE.18-2002

Hårnål

Japan, 1850-1900

Sköldpaddsskal, snidad och graverad med inlagd halvädelssten och silver

Donerad av Fumie Kosuge V&A, FE.42-2002

Hårnål

Japan, 1850-1900

Trä med svart lack med inlagt skal

Donerad av Fumie Kosuge V&A, FE.13-2002

Hårnål

Japan, 1850-1900

Sköldpaddsskal

Donerad av Fumie Kosuge V&A, FE.10-2002

Hårsmücke Japan, 1850-1900

Silver och svart lack

Donerad av Fumie Kosuge V&A, FE.15-2002

ASKAR

Små askar användes för att förvara smink eller rökelse. Dessa exemplar är formade som en vikt kimono, vilket visar hur klädesplaggets form lekfullt kunde användas.

Japan, 1775–1850

**Trä med guld i hiramaki-e
och takamaki-e lackteknik**

Donerad av fröknarna Alexander V&A, W.149-1916

Japan, 1775–1850

Trä med guld och silverlack

hiramaki-e-teknik Salting Bequest, V&A, W.529-1910

INRO OCH TOBAKSPÅSAR MONTER A18

Kimonor har inga fickor. Män bar föremål för vardagsbruk hängande från sina midjeskärp (*obi*). Accessoarerna var tobakspåsar och små behållare i flera lager, så kallade *inrō*. De senare användes ursprungligen för att förvara läkemedel eller sigill, men utvecklades till moderna utsmyckningar utan någon riktig funktion. De hängde från en sorts bältesknapp, så kallad *netsuke*, med en rund *ojime* att fästa snöret vid. Trots att de var små var dessa föremål väldigt varierade i sin utformning och dekoration.

TOBAKSPÅSE OCH OJIME

pipfodral och pipa Japan, 1800–75 Påse: läder, präglat och lackerat

Ojime: metall Pipa: mässing och vassrör Pipfodral: trä och ben

Donerad av A. Tyson

V&A, 84-1907

INRŌ, NETSUKE OCH OJIME

Japan, 1775–1850

Inrō av Koma Koryū: guldlack. Guld-hiramaki-e, takamaki-e och bladguld

Netsuke: trä Ojime: färgad pärla Pfunst-gåva V&A, W.131-1922

INRŌ, NETSUKE OCH OJIME

Japan, 1775–1850

Inrō av Kanshōsai: svart lack med flerfärgad togidashi maki-e Netsuke: hjorthorn

Ojime: svart samt guldlack Pfunst-gåva V&A, W.207-1922

INRŌ, NETSUKE OCH OJIME

Japan, 1850–1890

Inrō av Shibata Zeshin: svart lack

Netsuke: torrlack med guld hiramaki-e Ojime: metall Pfunst- gåva

V&A, W.294-1922

INRŌ

Mochizuki Hanzan Japan, 1775–1800

Röd lack med guld och silver hiramaki-e, takamaki-e och glaserad keramik

Salting

Testamenterad gåva V&A, W.289-1910

INRÖ, NETSuke OCH OJIME

Japan, 1775–1850

Inrö: guld-maki-e med flerfärgad togidashi maki-e Netsuke: guld-maki-e med svart hiramaki-e

Ojime: Troligen persikokärna Pfungst, Gåva V&A, W.167-1922

VÄGGTEXTER TILL TAVLOR SEKTION KIMONO I JAPAN

KVINNOR UTANFÖR DAIMARUYA

Utagawa Kunisada (1786–1864)

Tre moderiktigt klädda kvinnor träffas utanför kimonobutiken Daimaruya. Därinne bär assistenter fram stora högar med tyg för kunderna att titta på. Träsnitt som detta gav kimonoförsäljare publicitet. De fungerade som guideböcker och souvenirer för besökare i Edo och spred information om staden, butikerna och de senaste klädstilarna till stora delar av befolkningen.

Edo (Tokyo), 1840–1845 Färgträsnitt, grafiskt blad V&A, E.8165-1886

VY ÖVER SURUGACHO

Utagawa Hiroshige (1797–1858)

Berget Fuji tornar upp sig över den livliga shoppinggatan i Surugachō. Kimonobutiken Echigoya dominerar scenen. Det karakteristiska familjevapnet framträder tydligt på dörröppningens gardiner. Butiken grundades 1673 av Mitsui Takatoshi som använde nyskapande metoder för marknadsföring. Den blev en attraktion i huvudstaden, vilket vittnar om modets ekonomiska och kulturella betydelse i Japan under Edoperioden.

Från serien Famous Places of the Eastern Capital Edo (Tokyo), 1843–1807 Färgträsnitt, grafiskt blad V&A, E.393-1954

EN ECHIGOYA-KÖPMAN BESÖKER TVÅ KVINNOR

Katsukawa Shunshō (1726–1792)

En expedit från kimonobutiken Echigoya, vars familjevapen syns på den stora lådan, besöker två kunder. En av kvinnorna undersöker ett tygstycke. Hennes följeslagare, som fyller sin pipa från en tobakspåse, tittar på ett kimonomönster.

Från serien The Cultivation of Silk Worms Edo (Tokyo), 1786 Färgträsnitt, grafiskt blad Lee, testamentsgåva, V&A: E.1360-1922

EN ELEGANT YNGLING

Utagawa Kunisada (1786–1864)

Tonårspojkar, kända som *wakashū*, klädde sig mer extravagant än de äldre. Att denna person bär svärd, randig *hakama* och rakad hjässa avslöjar att han är en man, men han bär en långärmad kimono (*furisode*) på nästan samma sätt som en flicka i hans ålder. *Wakashū* var föremål för erotiskt begär hos flickor, äldre kvinnor och äldre män.

Edo (Tokyo), 1843–1807 Färgträsnitt, grafiskt blad V&A, E.5574-1886

ÄLSKARE UNDER ETT KÖRSBÄRSTRÄD

Kitagawa Utamaro (1753–1806)

Män bar dämpade mönster och subtila färger. Älskaren på denna bild bär en kimono med ett småmönstrat schablonmotiv tillsammans med randig *hakama* (ett veckat plagg för nederdelen av kroppen). Likt kvinnan bär han röda underplagg, som en antydning om elegans under den blygsamma ytan. En röd tobakspåse och piphållare hänger från hans midjeskärp (*obi*).

Från serien Poem of the Pillow Edo (Tokyo), 1788 Färgträsnitt, grafiskt blad V&A, E.97-1954

HOVDAMER MED MANLIGA UNDERHÅLLARE UTKLÄDDA TILL KVINNOR

Utagawa Toyokuni (1769–1825)

Hovdamer i ett samurajhushåll har sammankallat en grupp män till att underhålla dem för kvällen. De två stående gestalterna och personen som spelar *shamisen* (stränginstrument) är unga manliga prostituerade. Alla tre har utstuderade frisyrer och bär kimono i kvinnlig stil. Flytande könsroller och sexuell tvetydighet var särdrag i Edoperiodens kultur och mode.

Edo (Tokyo), omkring 1825 Färgträsnitt, grafiskt blad V&A, E.12642-1886

INUTI EN KABUKITEATER

Utagawa Toyoharu (omkring 1735–1814)

Kabukiteatern var central i den dynamiska och urbana kulturen känd som den ”flytande världen” (*ukiyo*). Kabukiskådespelare var och är än idag uteslutande män. De mest framgångsrika var riktiga kändisar. De färger, mönster och stilar som de bar på och utanför scenen imiterades ivrigt. Tryck och böcker om skådespelarnas liv gavs ut i mängder och bidrog till att göra deras klädstilar så populära.

Edo (Tokyo), 1770–1776 Färgträsnitt V&A, E.35-1902

SKÅDESPELAREN ICHIKAWA DANJURO VII

Utagawa Toyokuni (1769–1825)

Ichikawa Danjūrō VII var känd för sin scenkostym mönstrad med en skära (*kama*), en cirkel (*wa*) och tecknet för *nu*. Tillsammans bildar dessa ordet *kamawanu*, som betyder “Jag bryr mig inte”. Danjūrō VII:s fans skyndade ut för att köpa tyger och näsdukar med samma dräpande mönster.

Edo (Tokyo), 1805–1810 Färgträsnitt, grafiskt blad Paul Shelving, testamentsgåva V&A, E.75-1969

FÄRGÄNDRINGSCEREMONI VID BRÖLLOP

Utagawa Kuniyoshi (1798–1861)

Här hjälper en grupp kvinnor en brud med att utföra *ironaoshi*, eller färgförändringsritualen”. *Shiromuku*, som betyder ”helvit”, skulle bäras av bruden under processionen till brudgummens hem och bröllopsceremonin. Hon skulle därefter byta till en rikt utsmyckad ytterkimono för festmåltiden. *Ironaoshi*-ritualen upprepades flera gånger under bröllopsdagen, vilket krävde en uppsättning påkostade kläder.

Edo (Tokyo), 1843–1807 Färgträsnitt, grafiskt blad V&A, E.11465A-1886

ELEGANTA BROKADMÖNSTER I KEJSARPALATSET

Utagawa Kunisada (1786–1864)

En kvinna sitter framför en spegel, med sminkborstar och kammar i ett ställ. Hon bär en *yukata* som är ett informellt bomullsplagg, och hennes sängkläder ligger i en hög bakom henne. Medan hon torkar sitt ansikte blir hon visad tyger av en tjänare. Tygerna kommer från kimonobutiken Daimaruya, vars familjevapen syns på förpackningen. En annan tjänare väljer kimonor från en klädställning där de har hängt på vädring.

Edo (Tokyo), 1847–1852 Färgträsnitt, grafiskt blad V&A Circ.636 till 638-1962

NAKANO-GATAN I YOSHIWARA

Utagawa Hiroshige II (1826–1869)

Yoshiwara var det erkända nöjesdistriktet i Edo. Dess största tilldragelse var paraden med framstående kurtisaner. Iklädda de mest extravaganta kläderna de mest extravaganta kläderna och åtföljda av lärlingar och tjänare. Den centrala personen på detta träsnitt är ovanligt nog en pråligt klädd ung man. Yoshiwara fångade allmänhetens intresse, trots den tragiska verklighet som livet inom sexhandeln ofta innebar.

Edo (Tokyo), 1857 Färgträsnitt, grafiskt blad V&A, E.3928-1886

BILD AV DET NYA ÅRETS FÖRSTA SPELANDE PÅ MUSIKINSTRUMENT

Kitagawa Tsukimaro (aktiv 1794-1836)

Kurtisanen Takao från bordellen Miura håller ett nyårsfirande. Hon syns i mitten av bilden med sin gäst Sawamura Gennosuke I, en av tidens mest populära skådespelare. En annan skådespelare, Iwai Kiyotaro, dricker sake till höger i bilden. De två kvinnorna som spelar musikinstrument till vänster är geishor, som var underhållare snarare än sexarbetare. Deras diskreta klädstilar var mycket beundrade, särskilt eftersom lagar förbjöd lyxiga tyger och påkostade tekniker.

Edo (Tokyo), omkring 1804 Färgtryck från träblock (träsnitt) V&A, E.2124-1899

MANDAYU AV NAKAOMIYA

Isoda Koryūsai (1735-1790)

Kända kurtisaner var modeikoner som beundrades för sin stil och smak. Tryck som visade kända kurtisaner iklädda den allra senaste kimonon var fantastisk reklam för både bordellägare och klädhandlare. Mandayū från Nakaomiya-bordellen bär en röd kimono, knuten på framsidan med en djärvt randig *obi*. Hennes svarta ytterkimono är dekorerad med tranor. Hon ser på när hennes lärlingar spelar ett brädspel, medan hon röker pipa.

Edo (Tokyo), 1777-1782 Från serien New Designs as Fresh as Young Leaves Färgträsnitt, grafiskt blad V&A, E.579-1903

KURTISAN PÅ PARAD

Katsukawa Shunsen (1762-1830)

Den förföriska kraften hos kurtisaner, och bilder av dem, byggde på vackra klädesplagg. Denna kvinna bär flera lager av kimonor, var och en tillbakadragen i kragen för att sensuellt visa hennes nacke. En drake pryder hennes ytterkimono medan hennes inre plagg bär det röda, shibori- färgade hampabladsmonster som var så omtyckt av kurtisaner. Hennes stora *obi* är knuten framtill, och ensemblen fullbordas av en extravagant håruppsättning och höga *geta* (skor).

**Edo (Tokyo), 1804–1818 Färgträsnitt, grafiskt blad,
V&A, E.12564-1886**

FYRVERKERIER PÅ RYOGOKU-BRON

Utagawa Toyokuni (1769–1825)

Människor samlas för att titta på fyrverkerier en sommarkväll. De bär kimonor som är enkelt mönstrade, tillåtna enligt lagarna mot lyxkonsumtion. Påbuden förbjöd det dyra, röda färgämnet men det fanns inga hinder att använda färgen till underplagg eller foder. En kvinna lyfter fällen på sin kimono för att förföriskt avslöja det röda undertill. Att bära den eftertraktade färgen på detta sätt blev väldigt fashionabelt, en hastig glimt ansågs mer sensuell än det som visades öppet.

**Edo (Tokyo), 1820–1805 Färgträsnitt, grafiskt blad
V&A, E.4900-1886**

KVINNA SOM JUSTERAR SIN OBI

Utagawa Kunisada (1786–1864)

Detta tryck gör reklam för den senaste trenden inom tyger och mönster. Kvinnan bär en kimono i liknande färg och mönster som den som visas till höger. Hennes stil återspeglar en estetik som kallas *iki*, där finess värderas högre än prakt.

Från serien

Fabrics to Order in the Current Taste

**Edo (Tokyo), 1843–1807 Färgträsnitt, grafiskt blad,
V&A, E.5586-1886**